

Маліновська Дар'я Вячеславівна,
студентка гр.БП-2-16
факультету підприємництва та права
Київського національного університету
технологій та дизайну, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Головащук А.П., к.ю.н.

УДК 347.09

ПУБЛІЧНА ОБІЦЯНКА НАГОРОДИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ КОНКУРСУ

Вступ. Конкурс як різновид недоговірних зобов'язань, а саме вид публічної обіцянки винагороди, що передбачає порівнюваність результатів, регулюється статтями 1150–1157 Цивільного Кодексу (далі за текстом ЦК України). За зобов'язанням з публічної обіцянки нагороди за результатами конкурсу особа (замовник конкурсу) має право оголосити конкурс (змагання) для необмеженого кола осіб для визначення кращого з виплатою йому винагороди.

Основний матеріал. Правове регулювання зобов'язання здійснюється § 2 гл. 78 ЦК [1]. Конкурс характеризується тим, що винагорода оголошується не за виконання певної роботи взагалі, а за найкраще її виконання, тобто конкурс зобов'язує його засновника, який публічно оголосив про виплату спеціальної нагороди за краще виконання певної роботи, виплатити обіцяну винагороду особі, робота якої визнана достойною відповідно до умов конкурсу. Так, на думку деяких авторів, конкурс – це односторонній правочин, який виконується під умовою. Окремі вчені зазначають, що конкурсом є сукупність кількох односторонніх правочинів, які повинні бути вчинені як організатором конкурсу, так і його учасниками; а інші підкреслюють, що конкурсне правовідношення виникає лише з двох односторонніх правочинів, вчинених засновником конкурсу та особою, яка в ньому бере участь.

Щодо моменту виникнення конкурсних правовідносин, то одні фахівці вважають, що вони виникають з моменту оголошення конкурсу, інші пов'язують момент виникнення таких правовідносин із моментом представлення робіт. Коло учасників конкурсу залежить від того чи є він відкритим чи закритим (ч. 3 ст. 1150 ЦК України). Відкритий конкурс означає, що пропозиція засновника адресована всім бажаючим, тому засновник не має права відмовити в прийнятті роботи чи оцінці її результату будь-якій особі, яка бажає стати учасником конкурсу. Водночас, відкритий конкурс не виключає попереднього кваліфікаційного відбору учасників. Але такий відбір можливий лише за умови, що про це безпосередньо зазначено в умовах конкурсу, а критерії відбору впливають із його мети.

У силу п. 3 ст. 1150 ЦК України засновник конкурсу має право запросити до участі в ньому персональних учасників (закритий конкурс).

Для закритого конкурсу характерно те, що засновник запрошує до участі у ньому персональних учасників, тобто пропозиція взяти участь у такому конкурсі направлена певному колу осіб за вибором засновника. Коло учасників закритого конкурсу обмежене і заздалегідь відоме засновнику. Це дає підстави окремим авторам вважати, що закритий конкурс не є конкурсом у розумінні цього слова, а є сукупністю кількох окремих договорів, що укладаються з низкою виконавців, кожен з яких отримує обумовлену винагороду. Використати ж замовник зобов'язується лише найкращі роботи, виконавцям яких виплачується заохочувальна винагорода у вигляді премії [2].

Так, О.С. Йоффе вважав, що закритий конкурс являє собою суму окремих договорів, які укладаються з кожним із пошукувачів, що мають право на оплату виконаної роботи незалежно від зайнятого ними місця у конкурсі і від прийняття оціночного рішення взагалі [3].

Д.В. Боброва розглядала закритий конкурс як різновид договору замовлення. Замовлення на створення твору (проекту будови, пам'ятника) на одну й ту саму тему іноді дається кільком конкретним особам [4].

Переможцем конкурсу є особа, яка досягла найкращого результату. Переможець конкурсу визначається в порядку, встановленому засновником конкурсу. Стаття 1154 ЦК України передбачає оголошення результатів конкурсу в тому ж порядку, в якому його було оголошено. Зацікавлені особи можуть оскаржити до суду результати конкурсу. Закон встановлює особливості оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які надані на конкурс. У силу ст. 1155 ЦК України за наслідками оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, які надані на конкурс, засновник конкурсу (конкурсна комісія, журі) може прийняти рішення про:

1) присудження усіх призових місць та нагород (премій), які були визначені умовами конкурсу;

2) присудження окремих призових місць, якщо їх було встановлено кілька, та нагород (премій);

3) відмову у присудженні призових місць, якщо жодна із робіт, наданих на конкурс, не відповідає його вимогам;

4) присудження заохочувального призу та (або) нагороди (премії). Переможець конкурсу має право вимагати від його засновника виконання свого зобов'язання в строки, встановлені умовами конкурсу [5].

Відповідно до ст. 1157 ЦК засновник конкурсу повинен повернути речі, подані на конкурс, їх власникам. Причому умова конкурсу, за якою засновник конкурсу не повертає його учаснику річ, подану на конкурс, є нікчемною.

Засновник конкурсу може залишити у себе річ, подану на конкурс, лише: а) за згодою учасника конкурсу; б) якщо учасник конкурсу протягом місяця від дня оголошення його результатів не пред'явив вимогу про її повернення; при цьому учасник конкурсу має право у будь-який час

пред'явити вимогу про повернення йому речі, поданої на конкурс. Крім того, засновник конкурсу може набути право власності на річ, подану на конкурс, якщо її не було подаровано засновникові конкурсу або придбано ним, за набувальною давністю [5].

Висновок.

Враховуючи вищесказане, можна підсумувати, що публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу полягає у здійсненні правомірної разової дії, або необмеженої кількості дій, які можуть вчинити різні особи, для досягнення певного результату, та отримати, за це певну виногороду.

Список використаних джерел:

1. Цивільний процес: навчальний посібник / А.В. Андрушко, Ю.В. Білоусов, Р.О. Стефанчук, О.І. Угриновська та ін. – Прецедент, 2005.
2. Ігнатенко В. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу */ В. Ігнатенко // Підприємництво, господарство і право. – 2004.
3. Иоффе О. С. Обязательственное право / О. С. Иоффе. – М.: Юрид. лит., 1975.
4. Боброва Д. В. Зобов'язання, що виникають з публічного обіцяння винагороди (оголошення конкурсу) / Д. В. Боброва // Цивільне право: навчальний посібник для студентів юрид. вузів та факультетів.
5. Цивільний кодекс від 16.01.2003 р. № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – №№ 40–44, ст. 356.

Миронюк Тетяна Олександрівна

студентка групи БП 1-15

факультету підприємництва та права

Київського національного університету

технологій та дизайну, м. Київ, Україна

Науковий керівник: Головащук А.П., к.ю.н.

УДК 347.09

СУБ'ЄКТИ ПРАВА НА ОBOB'ЯЗKOBY ЧACTKY Y CПAДЩИНІ

Вступ. В роботі проведено аналіз суб'єктів права на обов'язкову частку у спадщині з виокремленням проблематики, яка притаманна деяким з них та формування пропозицій щодо врегулювання суперечностей. Питання пов'язані з темою дослідження висвітлювалися у працях таких вчених, як О.Є. Кулешов, О.І. Нелін, О.П. Печений, Є.О. Мічурін та інші.

Основний матеріал. Спадкодавець може в заповіті аповідати майно одному чи кільком спадкоємцям за законом, позбавити права на спадкування одного чи всіх спадкоємців за законом, заповідати своє майно будь-яким особам, в тому числі стороннім. Проте, він не може позбавити